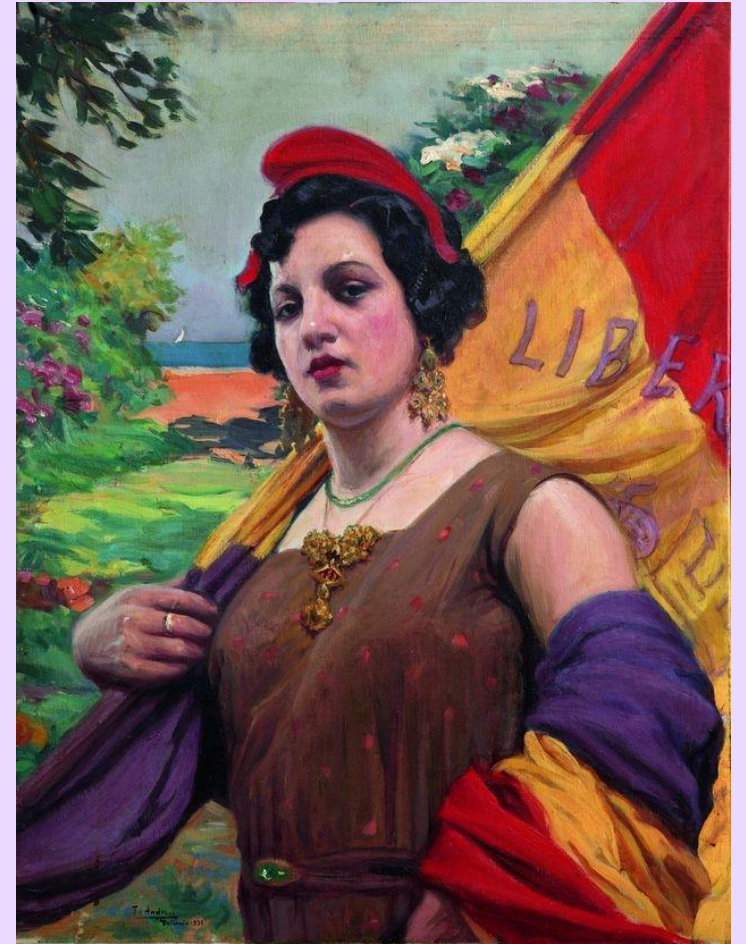

LA SEGONA REPÚBLICA ESPANYOLA

5. La crisi del Bienni d'Esquerres
(1933).

Les claus de la crisi del Bienni Reformista

1933

Augment de les tensions en el si de la coalició republicana – socialista en el Govern presidit per Manuel Azaña.
CRISI POLÍTICA

1
Reorganització i enfortiment de la **dreta** contrària a la política reformista del Govern.

2
Empitjorament de les perspectives econòmiques (**recessió econòmica mundial**). Augment de l'atur obrer i al camp.

3
Divisió dins del **PSOE** sobre la conveniència de col·laborar amb un règim "burgès".

4
Radicalització de la postura revolucionària de la **CNT**. Episodis d'insurreccions violentes.

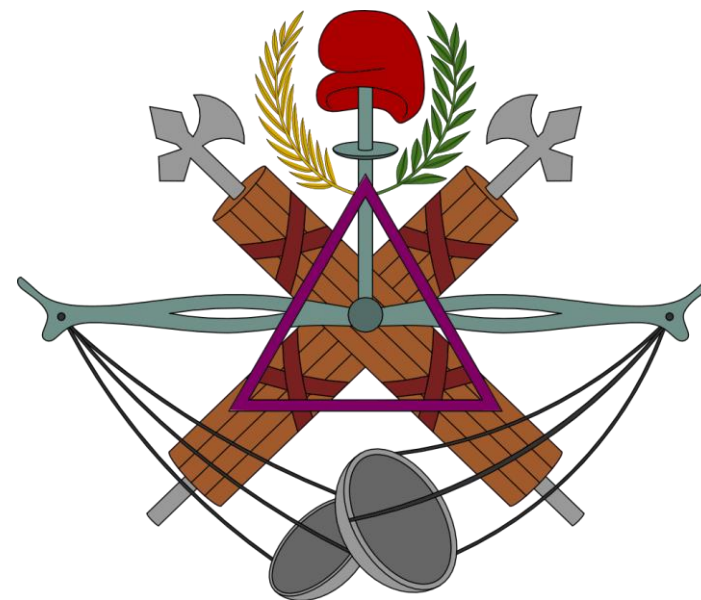

La reorganització de les dretes espanyoles

El març de 1933 es va fundar la **Confederación Española de Derechas Autónomas (CEDA)**, d'ideologia catòlica i conservadora. El seu líder era **José Maria Gil Robles** i comptava amb una potent organització juvenil (les JAP, **Juventudes de Acción Popular**), de caràcter paramilitar.

El **Partido Radical Republicano (PRR)** va anar situant-se a l'espai del centre-dreta, com a defensora dels interessos de les classes mitjanes liberals, i contràries a les reformes socials dutes a terme pels socialistes des del Govern. El seu líder era **Alejandro Lerroux**.

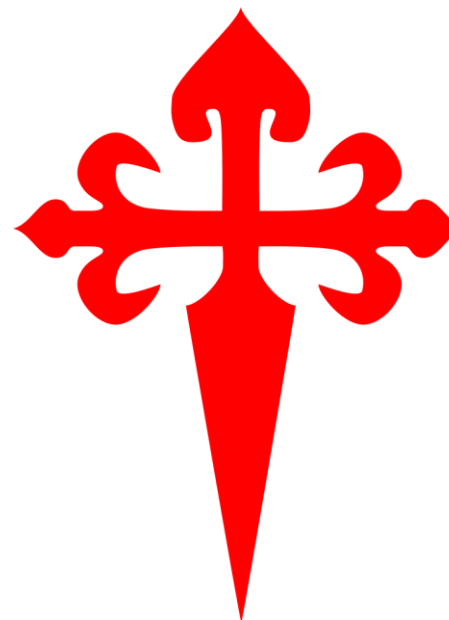

La irrupció de la ultradreta espanyola

Renovación Española fou un partit fundat l'any 1933 per **José Calvo Sotelo** i altres polítics. Defensaven la **legitimitat de la monarquia alfonsina** des d'una visió autoritària i ultraconservadora. Defenien un model d'**Estat catòlic i corporatiu**.

La **Falange Española** es va fundar l'octubre de 1933 de la ma de **José A. Primo de Rivera**. Fusionat l'any 1934 amb les **JONS**, defensava la idea d'un **Estat totalitari i corporatiu**, rebutjava el parlamentarisme i tenia una concepció d'Espanya unitària i imperialista. S'organitzava en "milicias" i practicaven el culte a la violència i a la guerra.

La crisi econòmica i el conflicte agrari

Decreto de Términos Municipales (abril de 1931)

Decreto de Jurados Mixtos (maig de 1931)

La legislació republicana, duta a terme pel ministre Largo Caballero, i l'acció de la **Federació Nacional de Treballadors de la Terra** (FNTT) de la UGT, i de la **CNT**, va provocar la reacció hostil de la majoria de propietaris latifundistes.

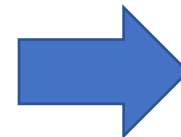

Rebuig general dels anarcosindicalistes de les mesures socials i laborals del Govern. La CNT va afavorir la **vaga revolucionària** i "l'acció directa" com a mesura de pressió sobre Govern i grans propietaris.

Els efectes de la Gran Depressió que afectava el conjunt de les economies occidentals va incidir en una **caiguda de les exportacions espanyoles** (cítrics, oli, minerals, cereals, vi ...)

Fort augment de l'atur entre la classe obrera i pagesa, i de la precarietat laboral entre les classes treballadores, i de la conflictivitat social violenta.

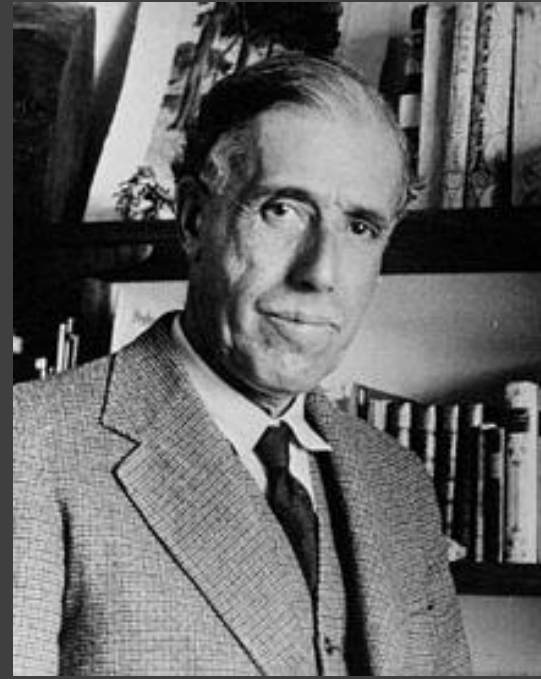
FRANCISCO LARGO CABALLERO

Ministre de Treball (1931-33)

FERNANDO DE LOS RÍOS

Ministre d'Instrucció Pública i
Belles Arts (1931-33)

JULIÁN BESTEIRO

President de les Corts
President de la UGT

INDALECIA PRIETO

Ministre d'Obres Públiques
(1931-33)

Des de l'inici es van produir forts debats en el si del PSOE sobre la participació en el Govern i la col·laboració amb la "república burgesa"

Es va estendre entre les bases i en l'ala més revolucionària del partit el descontentament per la lentitud i insuficiència de les reformes del Govern d'Azaña.

Radicalització revolucionària i repressió

Es van anar acumulant successos de **violència revolucionària i repressió** per tot el territori que van anar desgastant el Govern i la fràgil coalició de republicans i socialistes.

Des de l'any 1931 es van convocar diverses **vagues revolucionàries** que van derivar en incidents d'extrema violència entre els **sindicalistes i la Guàrdia Civil i la Guàrdia d'Assalt**.

Successos de Castilblanco (província de Badajoz), el desembre de 1931.

Successos d'Arnedo (província de Logronyo), el gener de 1932.

Insurrecció anarquista a les comarques de l'Alt Llobregat, el gener de 1932.

Casas Viejas

Casas Viejas (província de Cádiz)
10 – 12 de gener de 1933.

Un grup de veïns va proclamar el “comunisme llibertari”. Enfrontaments amb la Guàrdia Civil, que van acabar amb un total de 26 morts.

El Parlament va encarregar una investigació dels fets a una comissió.

La commoció pels fets i el gran ressò mediàtic va suposar el toc final en el **procés de desgast del govern d'Azaña** i la crisi de la coalició republicana – socialista.

CRISI DE LA COALICIÓ REPUBLICANA - SOCIALISTA

Després de la crisi de *Casas Viejas*, i perdut el suport del PSOE, **Azaña va presentar la dimissió** el mes de juny, que fou rebutjada pel President de la República, i de nou el mes de setembre.

Finalment, Alcalá Zamora acceptà la dimissió d'Azaña i va nomenar a **Alejandro Lerroux** com a nou Cap d'un Govern provisional (12 de setembre de 1933), amb l'encàrrec de convocar **eleccions legislatives**.

Lerroux va dimitir el 9 d'octubre, i fou substituït per **Diego Martínez Barrio**, també del **PRR**. Les eleccions es van convocar per al mes de novembre.

Convocatòria d'eleccions per al 19 de novembre de 1933.

Cap a unes noves eleccions

En els anys anteriors a la proclamació de la República i en els primers anys del nou règim, van destacar dones com **Victoria Kent**, **Margarita Nelken** i sobretot **Clara Campoamor**, gran defensora del vot femení

El vot femení a Espanya

Amb l'oposició de tota la dreta i també de part de l'esquerra (que considerava que el vot femení era conservador i massa influït per l'Església), el 1931 es va aprovar el **dret de sufragi universal masculí i femení**, i les dones van poder votar lliurement per primera vegada a les eleccions del novembre de 1933.

